

Tilsynserklæring 2011/2012

Eksternt tilsyn på Michael Skolen for skoleåret 2011/2012

Tilsynsførende lærer cand. pæd. Viggo Nørgaard Nielsen

Skolekode 151022

Tilsynet er gennemført efter gældende regler i friskoleloven

Krav til tilsynserklæringen

I "bekendtgørelse af lov om friskoler og private grundskoler m.v." står i kapitel 3 § 9d, hvad den tilsynsførende skal:

- 1) aflægge mindst ét årligt tilsynsbesøg på skolen,
- 2) overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse,
- 3) overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i,
- 4) drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og
- 5) vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige kvalitet.

Generelt om tilsynet

Michaelskolen har i 2011 haft fokus på at beskrive samtlige udbudte fag ud fra de kompetencer, undervisningen søger at understøtte. Motivationen har været at synliggøre evalueringsgrundlaget for elever og forældre samt skabe klarhed internt om undervisningens niveau.

"Dette mente vi var en nødvendighed for at kunne evaluere skolens samlede undervisning."
(Fremhævelsen er min)

Det fortjener anerkendelse og en nærmere beskrivelse. Jeg har bedt om et notat fra *lærer Martin Lauesen* desangående. I første omgang vedrører det især overskolen, men det har perspektiv ned i grundskolen. Derfor er uddrag af notatet med i tilsynserklæringen.

Uddrag af notat:

"Michaelskolen har haft løbende udbytte af de færdiggjorte kompetencemål, der er blevet diskuteret til forældremøder, i klassens time i overskolen og ved introduktionsaften til overskolen for 8. klasses forældre. Vi har positiv respons på, at de nu er tilgængelige på hjemmesiden, så elever, forældre og interesserede, kommende elever og forældre kan orientere sig i de forventninger, de kan have til undervisningen. Kompetencemålene ligger nu på hjemmesiden under pædagogik og undervisningsplaner. Eleverne har udvist glæde ved, at kunne sammenholde kompetencemålene med deres egen vurdering af allerede opnåede kompetencer.

Intern Anvendelse

Internt har vi brugt arbejdet med kompetencemålene som en god anledning til at se på det samlede billede af vores undervisningstilbud samt en ny anledning til at se tilbage på de del-og slutmål, vi har for mellemskolen, så de harmonerer med de slutkompetencer, vi stiler imod. Arbejdet har ført til revision af mål og undervisningspraksis for enkelte fag efter længere overvejelser og evaluering af den hidtidige undervisningspraksis.

Fremtidigt arbejde

Kompetencemålene har dannet grundlag for, at vores elever efter endt skolegang har kunnet få udstedt såkaldte realkompetencebeviser. Kompetencemålene er endvidere blevet set på ved en omfattende rapport om Steinerskolernes didaktik og kompetence fra Danmarks Pædagogiske Universitet.

Inspireret af det store interne og formidlingsmæssige udbytte af det forløbne arbejde har vi på Michaelskolen nu påbegyndt en tilsvarende revision af grundskoleforløbet, så der bliver sat ord på de fagområder, vi fra ministeriets side ikke har været tvunget til at beskrive som f.eks. eurytmi, keramik, drama m.v.”

Tilsynet ser denne proces som en opfølgning på de seneste års fokusering på præcise fagbeskrivelser og evalueringskulturen på Michaelskolen. Og som det fremgår af ovenstående, så er det en proces, som er vedvarende fremadskridende. Skoler er jo ikke statiske. Skoler er dynamiske. Den erkendelse kan måske være særlig svær at nå frem til på en Steinerskole, hvor det pædagogiske fundament er tidløst, givet videre over generationer med samme ideindhold. Men skal skolen holdes levende er der alt mulig grund til konstant at overveje didaktikken. Derfor er den løbende didaktiske debat afgørende for at fremme kvaliteten af undervisningen. Og derfor anerkender tilsynet det arbejde, der er gjort.

Jeg har således alt i alt været meget tilfreds med tilsynet i år. Der er en god stemning på skolen og tilsynet har en klar fornemmelse af et godt lærerteam, der arbejder sammen, og som er indstillet på forandring og fornyelse. Børnene er glade og tillidsfulde og interesserer sig for hinanden. De er frimodige og præget af glæde ved at gå i skole.

På baggrund af den umiddelbare oplevelse, hæfter, bøger, den aktuelle undervisning, og efterfølgende samtale med elever, lærere og ledelse – samt tilsynets fornemmelse giver tilsynet sin vurdering.

Alt i alt efterlader det et generelt indtryk af en velfungerende skole, som er i bevægelse, tilfredsstillende faglighed, trivsel og gensidig respekt.

Tilsynets vurdering set i forhold til § 1, stk. 2.4 pkt. :

Skolen skal efter deres formål og i hele deres virke forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene.

Tilsynets vurdering er, at Michael Skolen på alle måder lever op til ovenstående i ånd og handling.

Det er således tilsynets generelle vurdering, at elevernes standpunkt og skolens samlede undervisningstilbud står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Specielt om tilsynet

Besøgene i de enkelte klasser er blevet til i samarbejde med min kontaktperson Tine Brigelsgaard. Besøgene kom til at se sådan ud:

Mandag den 5. marts

Hovedfag: Dansk 9. kl. Lærer: Elsebeth Thing

Tilværelsens store spørgsmål er på bordet i forbindelse med emnet: Oplysningstiden. Holberg og Brorson, fornuften, tro og hjertets inderlighed dukker op og eleverne er meget spørgelystne for at få styr på de mange begreber, deisme, sekularisering m.fl. Det var undervisning på ret højt niveau.

På et tidspunkt trak jeg Zack Ottesen til side, for at få en snak med ham om dansk som fag. Han fortæller, at klassen gennemgår prøver fra "fsa, Folkeskolens Afgangsprøve. Dansk skriftlig fremstilling". Det tilfredsstiller tilsynet.

Zack er glad for skolen men som han siger: Jeg er betydelig bedre til matematik end dansk.

Hovedfag: Regning 4. kl. Lærer: Nicolai Randsøe

Da jeg kom ind i klassen læste eleverne op af Jules Verne: En Verdensomsejling under havet. Nicolai lod dem læse en for en ned gennem rækkerne og alle læste uden besvær. Et signalement om, at læsefærdigheden er på niveau.

Derpå tabeller. I kor. Den lille og den store. Ret imponerende. Og som for tilsynet noget nyt: Brøktabeller!

Det er tydeligt, at eleverne synes, det er sjovt at regne og løse de efterfølgende opgaver, som måske var lidt for svære. Spørgsmålene var mange. Læreren og jeg selv havde rigeligt at gøre med at svare på spørgsmål.

1.fagtime: Matematik 9. kl. Lærer: Britta Jørgensen

Hvordan er sammenhængen mellem 10-tals systemet og Det binære Talsystem, og hvordan kan man "oversætte" fra det ene til det andet system. Det var emnet for denne fagtime. Britta var konstant i dialog med eleverne og de spurgte frit fra leveren og havde tilsyneladende fin forståelse for problemet. I en lille samtale med Benedicte Zacko gav hun udtryk for at matematik og specielt dagens emne om det binære talsystem kunne ses som et led i en dannelsesproces. Godt set. Tal er ikke bare tal.

I forhold til klassens niveau, så afholdes der "Opgavedage" i uge 15 for at vurdere klassens standpunkt sammenlignet med folkeskolen i: dansk, matematik, engelsk og tysk.

2.fagtime: Engelsk 2. kl. Lærer: Suchata Svanberg

Undervisningen foregår i rundkreds på gulvet – og der tales engelsk fra første minut. Meget af undervisningen foregår i kor og som leg. Ting cirkulerer, remser opstår, kropsligt giver børnene udtryk for det, de siger. Ingen taler om "gloser" og "grammatik". Det er sproglig leg.

Tirsdag den 6. marts

Hovedfag: Geografi/Dansk. 5. kl. Lærer: Inger Mose

Emnet er Nordens geografi. Inger fortæller og eleverne tager notater undervejs. At lytte og koncentrere sig er her vigtige læringselementer. Efterfølgende retter Inger deres referater, hvorpå eleverne renskriver og laver illustrationer til.

Men hvad med læsefærdigheden? Jeg trak en tilfældig bog ud af reolen og bad en elev, Alba, læse. Hun læste hurtigt og flydende.

Hovedfag: Dansk/Smedning. 3. kl. Lærer: Susanne Løwe Pihl

Syv elever skal i smedjen. De skal banke vægtskåle i kobber. Med høreværn, en lille kobberplade, hammer og huggeblok hamrer børnene sig frem til skålforme. Intenst, koncentreret og med stor entusiasme former børnene skålene. Hånd og ånd i én bevægelse.

Tilbage til klassen. Her er eleverne i gang med fjerpen. Senere får de lov at bruge pen og penneskaft for så at slutte med fyldepen. En bevidst rækkefølge. Øvelsen i dag går ud på at transformere fra formskrift til skråskrift. Tænk sig fjerpen midt i en sms-tid. Det er tankevækkende.

1. Fagtime. Engelsk 6. Kl. Lærer: Pernille Lund

Det er de stærke verber, der er på programmet, og timen udvikler sig senere til en samtale om Harry Potter. Tavlen er, som i næsten alle timer på Michaelskolen, det samlede midtpunkt for undervisningen. Således også her. Tavle, lærer, dialog. Det er grundmodellen. Der tales kun engelsk i denne time.

Eleverne læser højt for hinanden af "The sorting hat". Derpå individuel læsning. Det er tilsynets vurdering, at børnenes engelskkundskaber klart er på niveau svarende til folkeskolen.

2. Fagtime: 1.klasse. Håndarbejde. Lærere: Ida Dey og Susanne Løwe Pihl

"Se jeg har mine hænder
og derfor jeg fornemmer
At jeg i verden står.
Jeg planter og jeg sår.

Jeg læser, skriver flot
og skaber smukt og godt
og ting som aldrig før er set
er gennem mine hænder sket.
Jeg virker, virker, virker."

Det er fast ritual på Michaelskolen at indlede timerne med et vers. Således også i 1. klasse. Verset har klar relation til det, der skal foregå i timen.

Børnene skal bruge hænderne. Strikker ret! De fineste hvide bamser. Nogen strikker fuldstændig jævnt – andre mere ujævnt. Mine hænder kan noget! Virker! Hammeren i hånd i tredje klasse. Strikkepindene i hånd i 1. klasse. Vi er tilbage ved noget helt grundlæggende: Værdien i håndens arbejde. Steinerpædagogikken i fuld udfoldelse.

3. Fagtime: Matematik 8. kl. Lærer: Inger Mose

Det er hen på dagen. Eleverne kommer tilbage fra bevægelse. Der er lidt uro på bagsmækken. 29 teenager i et forholdsvis lille lokale. Det kræver sin lærer. Og det har de.

Koordinatsystem og ligninger er dagens emne. Som timen udvikler sig bliver der større og større koncentration omkring de opgaver, som er udleveret i kopi. Der er godt humør, relativt god arbejdsro og Inger Mose balancerer konsekvent mellem gulerod og irettesættelse som pædagogisk værktøj.

Tilsynets vurdering er at eleverne er dygtige, og på spørgsmål til enkelte elever om deres kunnen i sammenligning med venner i folkeskolen, mente de samstemmende, at de på nogle områder var dygtigere.